

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetun lain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annettua lakia siten, että ottovanhemmilla olisi eräissä tapauksissa oikeus saada kotihoidon tukea myös yli kolmivuotiaan lapsen hoitamiseen hoitovapaan ajan, kuitenkin enintään, kunnes lapsi aloittaa koulun. Esityksessä ehdotetaan myös korotettavaksi perheen toisesta ja seuraavista lapsista maksettavaa kotihoidon tukea. Lisäksi ehdotetaan

parannettavaksi vanhempien tai muiden huoltajien mahdollisuutta valita lasten hoitomuoto mahdollistamalla se, että kotihoidon tukea ja yksityisen hoidon tukea voidaan maksaa perheelle samanaikaisesti.

Esitys liittyy valtion vuoden 2007 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä huhtikuuta 2007.

PERUSTELUT

1. Nykytila

1.1. Lainsäädäntö ja käytäntö

Päivähoitolain (36/1973) 11 a §:ssä säädetään subjektiivisesta oikeudesta kunnan järjestämään päivähoitopaikkaan. Säännöksen mukaan kunnan on huolehdittava siitä, että lapsen vanhemmat tai muut huoltajat voivat saada lapselle kunnan järjestämän, päivähoitolain 1 §:n 2 tai 3 momentissa tarkoitetun päivähoitopaikan sen ajan päätyttyä, jolta voidaan maksaa sairausvakuutuslaissa (1224/2004) tarkoitettua äitiys-, isyys- ja vanhempainrahaa tai osittaista vanhempainrahaa, taikka vanhempainrahakauden päätyttyä välittömästi pidetyn isyysrahakauden jälkeen, ja että lapsi voi olla päivähoitossa siihen saakka, kunnes hän siirtyy perusopetuslaissa (628/1998) tarkoitettuna oppivelvollisena perusopetukseen.

Päivähoitojärjestelmä pitää tällä hetkellä

sisällään perheiden subjektiivisen oikeuden kunnan järjestämään päivähoitoon sekä toisaalta oikeuden kotihoidon tukeen tai yksityisen hoidon tukeen. Lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetun lain (1128/1996) 3 §:n 1 momentin mukaan laissa tarkoitettujen tukien saamisen edellytyksenä on, että vanhemmat tai muut huoltajat eivät valitse lasten päivähoitosta annetun lain 11 a §:n 1 momentin mukaista päivähoitopaikkaa. Lisäksi mainitun pykälän 3 momentin mukaan oikeus kotihoidon tukeen on vain, jos lapsi on alle kolmivuotias tai jos lapsi kuuluu samaan perheeseen alle kolmivuotiaan hoitorahaan oikeuttavan ja samalla tavalla hoidettavan lapsen kanssa.

Ottovanhempien oikeus lasten kotihoidon tukeen rajautuu samalla tavalla kuin muillakin vanhemmilla tai huoltajilla. Ottovanhemmilla on oikeus kotihoidon tukeen ainoastaan silloin, kun perheessä on alle kolmevuotias lapsi.

Tilastotietoja Suomessa adoptoiduista lapsista kerää Tilastokeskus, ja kansainvälisten adoptioiden osalta myös Suomen kansainvälisten lapseksiottamisasioiden lautakunta. Tilastokeskuksen ja lapseksiottamisasioiden lautakunnan tilastotiedot ulkomaisista adoptioista eroavat toisistaan, koska tilastointi tapahtuu eri tavoin. Tilastokeskus rekisteröi adoption, kun se on vahvistettu. Lapseksiottamisasioiden lautakunta taas tilastoi Suomeen kunakin vuonna saapuneet lapset, ja mukana ovat myös ne lapset, joiden osalta adoptiota ei ole vielä vahvistettu. Koska lapsen maahan tulosta adoption vahvistamiseen saattaa kulua jopa vuosia, tilastojen luvut adoptiomääristä eroavat toisistaan. Esimerkiksi vuonna 2005 adoptoiden vahvistamisesta rekisteröitiin 338, kun maahan tulleita lapsia oli lapseksiottamisasioiden lautakunnan tilaston mukaan 308. Koska kotihoidon tuen hoitorahaa voidaan maksaa ulkomailta Suomeen tulleesta ottolapsesta, vaikka adoptiota ei ole vielä vahvistettu, on seuraavassa käytetty lapseksiottamisasioiden lautakunnan tilastotietoja kansainvälisten adoptioiden osalta.

Lasten ikä	Vuosi 2005	
	Kotimaiset adoptiot	Kansainväliset adoptiot
alle 2-vuotiaita	42	212
2-vuotiaita	2	42
3-vuotiaita	1	16
4-vuotiaita	10	13
5-vuotiaita	11	9
6-vuotiaita	3	7
7-vuotiaita tai sitä vanhempia	108	9
Yhteensä	177	308

Kotimainen adoptio eroaa kansainvälisestä adoptiosta siinä, että Suomessa syntyneistä adoptiolapsista suurin osa on yli 7-vuotiaita, huomattava osa heistä on adoptoituja jo täysi-ikäisiä. Lisäksi kotimaisista adoptioista suuri osa on niin sanottuja perheen sisäisiä adoptioita, eli tilanteita, joissa lapsen vanhemman aviopuoliso adoptoi lapsen lapseksiottamisesta annetun lain (153/1985) 6§:n 2 momentin mukaisesti. Myös suomalaisen avioituessa ulkomaalaisen kanssa voidaan vahvistaa perheen sisäinen adoptio. Lapsek-

siottamisasioiden lautakunta ei tilastoi näitä adoptioita.

Lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetun lain 4 §:n 2 momentin mukaan kotihoidon tuen hoitoraha on perheen yhdestä alle kolmevuotiaasta lapsesta 294,28 euroa ja kustakin seuraavasta alle kolmevuotiaasta lapsesta 84,09 euroa sekä kustakin muusta lapsesta 50,46 euroa kalenterikuukaudessa.

Yksityisen hoidon tuen hoitorahan saaminen edellyttää lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetun lain 4 §:n 3 momentin mukaan sitä, että vanhemmat tai muut huoltajat eivät käytä perheen kenenkään lapsen osalta oikeutta kotihoidon tukeen. Yksityisen hoidon tuen hoitoraha on perheen kustakin lapsesta 137,33 euroa kalenterikuukaudessa.

2. Nykytilan arviointi

Ottovanhempien oikeus hoitovapaaseen laajeni 1 päivänä elokuuta 2006 voimaan tulleen työsopimuslain (55/2001) muutoksen (533/2006) myötä. Työsopimuslain 4 luvun 3 §:n mukaan työntekijällä on oikeus saada hoitovapaata lapsensa tai muun hänen talouudessaan vakituisesti asuvan lapsen hoitamiseksi, kunnes lapsi täyttää kolme vuotta. Ottolapsen vanhemman oikeus hoitovapaaseen jatkuu kuitenkin siihen saakka, kun lapseksiottamisesta on kulunut kaksi vuotta, enintään siihen asti, kun lapsi aloittaa koulun. Lapsen kotihoidon tukea voi kuitenkin saada vain siihen saakka kun lapsi täyttää kolme vuotta.

Lapsen edun mukaisena pidetään sitä, että lapsen ja ottovanhemman ikäero ei ole kovin suuri, vaan noudattelee biologisten vanhempien ja heidän lastensa välistä ikäeroa. Suomen kansainvälisten lapseksiottamisasioiden lautakunnan vakiintuneen käytännön mukaisesti ottovanhemman ja ottolapsen välisen ikäeron tulisi olla korkeintaan 45 vuotta. Myös tätä vanhemmille hakijoille voidaan myöntää lupa kansainväliseen lapseksiottamiseen, mutta tällöin lupapäätöksessä asetetaan adoptoitavan lapsen ikää koskeva ehto. Näin ollen esimerkiksi 50-vuotias ottolasta hakeva henkilö ei yleensä voi ottaa ottolapseksi alle 5-vuotiasta lasta. Ulkomailta ei myöskään voida koskaan adoptoida aivan pientä vauvaa, koska pääsääntöisesti lapsille

pyritään ensin etsimään ottovanhempia kotimaasta. Löytölasten osalta lähtömaan lainsäädäntö voi edellyttää, että lapsen biologiset vanhemmat pyritään löytämään. Tämä saattaa viedä pitkähkön ajan. Muutoinkin ulkomailta adoptoitaessa prosessi voi kestää lapsen lähtömaassa useita kuukausia, joskus jopa vuosia, riippuen kussakin maassa voimassa olevista menettelysäännöistä. Lisäksi lapsen tarve adoptioon voi syntyä lapsen jo ollessa yli kolmevuotias.

Voimassa olevan lainsäädännön mukaan ottovanhemmillä on samanlainen oikeus saada kotihoidon tai yksityisen hoidon tukea kuin biologisilla vanhemmillä. Oikeus hoitorahaan rajoittuu siten alle kolmivuotiaiden lasten ja näiden mahdollisten sisarusten hoitoon. Ottovanhemmat eivät aina ole yhdenmukaisessa asemassa biologisten vanhempien kanssa, koska adoptoitavan lapsen ikä vaihtelee, ja lapset ovat usein jo Suomeen tullessaan kolme vuotta täyttäneitä. Näissä tilanteissa ottovanhemmillä ei ole mahdollisuutta valita kotihoidon tukea. Vaikka työsopimuslain mukaan adoptioperheillä on laajennettu oikeus hoitovapaaseen, ei heillä ole voimassa olevan lain mukaan vastaavaa oikeutta hoitorahaan.

Lapsen tulo perheeseen merkitsee aina muutoksia perheen elämäntilanteeseen. Perhevapaajärjestelyjen sekä vanhempainpäivärahan ja kotihoidon tuen avulla perhettä on tuettu käyttämään mahdollisimman paljon aikaa uuden perheenjäsenen hoitoon ja uuden perhetilanteen vakiinnuttamiseen. Kun lapsi on adoptoitu ja erityisesti silloin kun lapsi on adoptoitu ulkomailta, perheen tarve yhteiseen aikaan ja sen avulla lapsen sopeutuminen ja liittyminen perheeseen korostuu. Kun perheellä on jo mahdollisuus joustavampaan hoitovapaan käyttöön, on hoitovapaoikeuden käytön taloudellinen tukeminen perheen kannalta tärkeää.

Lasten kotihoidon sekä yksityisen hoidon tuella tuetaan perheitä lapsen hoidon järjestämiseksi muulla tavoin kuin kunnan järjestämässä päivähoitossa. Tuki kohdentuu kotihoidon tuessa alle kolmivuotiaan lapsen lisäksi myös perheen muihin, samalla tavalla hoidettaviin alle kouluikäisiin sisaruksiin. Yksityisen hoidon tuessa tuki kohdentuu perheen kaikkiin alle kouluikäisiin lapsiin,

ellei perhe käytä kenenkään lapsen kohdalla oikeutta kotihoidon tukeen.

Perheiden valintaoikeutta on nykyisin rajoitettu niin, että vanhemmat tai muut huoltajat voivat valita joko kotihoidon tuen tai yksityisen hoidon tuen. Perheillä ei ole mahdollisuutta saada samanaikaisesti molempia edellä mainittuja tukia.

3. Esityksen tavoitteet ja ehdotetut muutokset

3.1. Ottovanhemmille oikeus kotihoidon tukeen myös kolme vuotta täyttäneen lapsen osalta

Lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetun lain 3 §:ään ehdotetaan lisättäväksi uusi 4 momentti, jonka mukaan ottovanhemmillä olisi oikeus saada kotihoidon tukea myös yli kolmevuotiaasta lapsesta kunnes sairausvakuutuslain (1224/2004) 9 luvun 12 §:ssä säädetyn vanhempainrahakauden alkamisesta on ensimmäinen maksupäivä mukaan lukien kulunut kaksi vuotta. Oikeus tukeen pääsääntöisesti päättyy kuitenkin viimeistään kun lapsi aloittaa perusopetuksen. Kotihoidon tuen päättymisestä on tarkemmin säädetty lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetun lain 17 §:ssä.

Eduskunnalla on parhaillaan käsiteltävänä vanhempainpäivärahoja ja työnantajakustannusten korvaamista koskeva hallituksen esitys (112/2006). Esityksessä ehdotetaan ottovanhemman vanhempainrahakauden pidentämistä 180 arkipäivästä 200 arkipäivään. Lisäksi esityksen uuden 10 a §:n mukaan vanhemmat voisivat sopia siitä, että osa vanhempainrahakaudesta pidettäisiin myöhemmin kuin välittömästi äitiysrahakauden jatkona. Tätä siirrettyä vanhempainrahajaksoa voisi käyttää vain isä. Siirretty vanhempainrahajakso olisi osa 10 §:n 1 momentissa tarkoitettua vanhempainrahakautta. Vanhempainrahan maksupäiviä voisi siirtää 12 arkipäivän verran. Ehdotuksen mukaan 10 §:ssä tarkoitettua vanhempainrahakaudesta 12 vanhempainrahapäivää voitaisiin siirtää pidettäväksi 180 kalenteripäivän kuluessa sen vanhempainrahajakson päättymisestä, joka on alkanut välittömästi äitiysrahakauden jälkeen. Esityksen mukaan vanhempainrahan

siirtäminen edellyttäisi, että välittömästi äitiysrahaikauden jatkoksi maksettavan vanhempainrahan ja toisaalta siirretyn vanhempainrahan välisenä aikana joko lapsen äiti tai isä hoitaa lasta kotona.

Perheessä voi olla sekä biologisia lapsia että ottolapsia. Lisäksi perheessä voi olla sekä alle kolmivuotias lapsi että kolme vuotta täyttänyt ottolapsi. Tämän vuoksi ehdotetaan säädettäväksi, että korkeinta hoitorahaa samoin kuin toiseksi korkeinta hoitorahaa voi kerrallaan saada vain yksi lapsi perheessä. Oikeus hoitorahaan perheellä on silloin, kun ottolapsi ei ole kummankaan vanhemman biologinen lapsi tai toisen puolison aiemmin ottolapseksi yksin ottama lapsi. Oikeus hoitorahaan ei koskisi niin sanottuja perheen sisäisiä adoptioita, koska niissä lapsen tarpeet perheeseen sopeutumisen osalta ovat olennaisesti vähäisempiä kuin lapsen tullessa kokonaan uuteen perheeseen ja usein uuteen maahan ja kulttuuriin. Ehdotuksella pyritään helpottamaan ottolapsen ja ottovanhemman välisen kiintymyssuhteen muodostumista. Uudistuksen tavoitteena on helpottaa ottolapsen sopeutumista perheeseen ja kansainvälisen adoption kautta Suomeen tulleen lapsen sopeutumista suomalaiseen yhteiskuntaan.

3.2. Lapsen kotihoidon tuen hoitorahan määrän korottaminen

Perheen toisesta alle kolmivuotiaasta lapsesta maksettava hoitoraha ehdotetaan korotettavaksi 84,09 eurosta 94,09 euroon sekä kustakin seuraavasta lapsesta maksettava hoitoraha 50,46 eurosta 60,46 euroon kalenterikuukaudessa. Muutokset tehtäisiin lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetun lain 4 §:n 2 momenttiin.

Perheiden kannalta olisi tarkoituksenmukaista, että tuet säilyttäisivät reaaliarvonsa mahdollisimman hyvin. Kotihoidon tuen ja yksityisen hoidon tuen tasoa korotettiin viimeksi vuoden 2005 alusta voimaan tulleella lainmuutoksella (985/2004, HE 162/2004). Tuolloin korotus kohdistui vain osaan tukien piirissä olleista lapsista. Yksityisen hoidon tuen korotus kattoi kaikki tuen piirissä olleet lapset mutta kotihoidon tuen osalta korotus kohdentui vain perheen ensimmäiseen alle kolmivuotiaaseen lapseen. Muista perheen

lapsista maksettavan kotihoidon tuen tasoa ei korotettu ja onkin tarkoituksenmukaista, että tuen korotus kohdistuu nyt näihin lapsiin. Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskus Stakesin selvityksen mukaan (Stakes, Raportteja 4/2005) monilapsisten perheiden taloudellisen aseman kehittyminen on ollut erityisen heikkoa.

3.3 Lasten kotihoidon tuen ja yksityisen hoidon tuen yhtäaikainen maksaminen

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetun lain 4 §:n 4 momenttia siten, että perheen olisi mahdollista saada samanaikaisesti sekä kotihoidon tukea että yksityisen hoidon tukea. Muutoksella on tarkoitus laajentaa vanhempien oikeutta yksilöllisesti valita perheen kunkin lapsen hoitomuoto. Muutos mahdollistaisi sen, että vanhemmat voisivat hoitaa itse yhtä tai useampaa lastaan kotona samaan aikaan, kun perheen lapsista yksi tai useampi saisi yksityisen hoidon tukea. Lisäksi olisi edelleen mahdollista, että perheen yksi tai useampi lapsi on samaan aikaan myös kunnan järjestämässä päivähoitossa.

Edellä todetun johdosta myös lain 5 §:n 2 momentista tulisi poistaa maininta, jonka mukaan yksityisen hoidon tuen hoitolisän saaminen edellyttää, että vanhemmat tai muut huoltajat eivät käytä oikeutta kotihoidon tukeen. Yksityisen hoidon tukea maksettaisiin vanhempien tai huoltajien valitseman hoitomuodon mukaisesti.

4. Esityksen vaikutukset

4.1. Taloudelliset vaikutukset

Ottovanhempien oikeutta saada kotihoidon tuen hoitorahaa ehdotetaan laajennettavaksi niin, että hoitorahaa saisi myös yli kolmevuotiaan lapsen hoidosta siihen saakka kun lapsen vanhempainrahaikauden alkamisesta on kulunut kaksi vuotta, pääsääntöisesti kuitenkin enintään siihen saakka kun lapsi aloittaa perusopetuksen. Hoitorahaan oikeutettujen arvioidaan olevan pääasiassa vanhempia, jotka ovat adoptoineet lapsen ulkomailta. Ul-

komaisia adoptioita on noin 300 vuodessa ja uudistuksen arvioidaan koskevan noin 200:n ottolapsen vanhempaa. Muutoksen arvioidaan aiheuttavan lisäkustannuksia vuositasolla noin 0,7 miljoonaa euroa, josta laskennallinen valtionosuus on 0,2 miljoonaa euroa.

Esityksen tarkoituksena on myös nostaa muun kuin perheen ensimmäisen kotihoidon tukeen oikeutetun lapsen hoitorahaa 10 eurolla. Vuonna 2005 sisaruksille hoitorahaa maksettiin keskimäärin 38 000 lapsesta kuukaudessa. Korotuksesta aiheutuvien vuosikustannusten määräksi arvioidaan 4,1 miljoonaa euroa, josta laskennallinen valtionosuus on 1,4 miljoonaa euroa.

Mahdollistamalla yksityisen hoidon ja lasten kotihoidon tuen samanaikainen käyttö vanhemmat voivat valita vapaasti perheen lasten hoitomuodon. Tämän muutoksen johdosta osa perheistä käyttäisi lapsen kotona hoitamisen sijasta yksityistä päivähoitoa. Näin arvellaan tapahtuvan ensisijaisesti vanhempien sisarusten osalta, johtuen esimerkiksi yksityisesti tuotettuun perhepäivähoitoon tai esiopetukseen osallistumisesta. Muutos johtaisi yksityisen hoidon tuen lisäkustannuksiin mutta merkitsisi samalla lasten kotihoidon tuen kustannusten pienenemistä. Samoin on oletettavaa, että osa perheistä, jotka nyt kaikkien lasten osalta ovat käyttäneet yksityisen hoidon tukea, saattaisivat muuttaa nuorimpien lasten kohdalla yksityisen hoidon tuen lasten kotihoidon tueksi.

Yksityisen hoidon tukea maksettiin vuonna 2005 keskimäärin 14 600 lapsesta kuukaudessa. Lasten kotihoidon tukea maksettiin vuonna 2005 keskimäärin 105 500 lapsesta kuukaudessa. Kokonaisuutena voidaan arvioida, että edellä mainitut muutokset johtaisivat lasten kotihoidon tuen ja yksityisen hoidon tuen kokonaiskustannusten kasvuun vuositasolla noin 0,6 miljoonalla eurolla, josta laskennallinen valtionosuus on 0,2 miljoonaa euroa.

Kotihoidon tuen hoitoraha otetaan tulona huomioon henkilön hakiessa toimeentulotukea. Toimeentulotukea sai vuonna 2004 yhteensä noin 57 000 lapsiperhettä. Hoitorahan korotus voi laskea jonkin verran toimeentulotukimenoja.

Useissa kunnissa maksetaan kotihoidon tai yksityisen hoidon tuen lisäksi kunnan päät-

tämää niin sanottua kuntalisää. Kotihoidontuki yhdessä kuntalisän kanssa saattaa olla joissakin kunnissa tällä hetkellä suurempi kuin yksityisen hoidon tuki. Vanhemmat tai huoltajat ovat voineet valita kotihoidon tuen ja sen lisäksi maksetun kuntalisän myös silloin, kun lapsi on tosiasiaassa ollut yksityisessä hoidossa. Halukkuus valita ehdotuksen mukaisesti perheen eri lapsille erilainen hoitomuoto saattaa olla riippuvainen kussakin kunnassa tosiasiallisesti maksettavan kotihoidon tuen määrästä.

4.2. Vaikutukset perheiden asemaan

Voimassa olevan lain mukaan oikeus kotihoidon tukeen on sama riippumatta siitä onko kyseessä perheen biologinen lapsi vai ottolapsi. Lakia on tarkoitus muuttaa niin, että ottovanhempien oikeus kotihoidon tukeen ei ole yksistään riippuvainen lapsen iästä, vaan myös siitä milloin lapsi on tullut perheeseen. Tällä tuetaan ottovanhemman ja ottolapsen muodostamaa perhettä ja saatetaan ottovanhemmat tasa-arvoisempaan asemaan suhteessa muihin perheisiin. Koska ottolapsi on usein perheeseen tullessaan jo kolme vuotta täyttänyt, ei perheellä ole ollut mahdollisuutta valita kotihoidon tukea. Esityksen muutoksella pyritään turvaamaan ja parantamaan ottolapsen tasapainoista kasvu ja kehitystä sekä sitoutumista uuteen perheeseen. Ottovanhempien oikeus hoitorahakauden laajentamiseen parantaa perheiden mahdollisuuksia käyttää hyväkseen hoitovapaa-oikeutta ja tukee vanhempia perhe- ja työelämän yhteensovittamisessa.

Yhdestä alle kolmevuotiaasta lapsesta maksettavaa kotihoidon tuen ja yksityisen hoidon tuen hoitorahaa korotettiin edellisen kerran 1 päivänä tammikuuta 2005 voimaan tulleella lain muutoksella (985/2004). Ehdotetulla muutoksella korotetaan perheen muiden kuin ensimmäisen alle kolmevuotiaan lapsen kotihoidon tukeen oikeutettujen lasten hoitorahaa. Muutoksella pyritään parantamaan erityisesti monilapsisten perheiden asemaa.

Voimassa olevan lain mukaan perhe joutuu valitsemaan joko kotihoidon tuen tai yksityi-

sen hoidon tuen. Ehdotettu muutos parantaa perheiden mahdollisuutta vapaammin valita lapsen hoitomuoto. Ehdotettu muutos mahdollistaa sen, että perheen saadessa kotihoitoa tukea, perheen muulla lapsella on mahdollisuus osallistua esimerkiksi yksityiseen esiopetukseen.

5. Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu sosiaali- ja terveysministeriössä. Valmistelun aikana on kuultu Suomen Kuntaliittoa sekä Kansaneläkelaitoksen asiantuntijoita.

Asia on käsitelty kuntalain (35/1995) 8 §:ssä edellytetyllä tavalla kunnallistalouden ja -hallinnon neuvottelukunnassa.

6. Riippuvuus muista esityksistä

Esitys liittyy valtion vuoden 2007 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Esitystä käsiteltäessä on tarvittaessa otettava huomioon ne vanhempainrahoikeutta koskevat uudistusehdotukset, jotka sisältyvät hallituksen syysistuntokaudella 2006 antamaan esitykseen vanhempainrahoja ja työnantajakustannusten korvaamista koskevan lainsäädännön muuttamiseksi (HE 112/2006).

7. Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan 1 päivänä huhtikuuta 2007.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta 20 päivänä joulukuuta 1996 annetun lain (1128/1996) 4 §:n 2 ja 3 momentti ja 5 §:n 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 4 §:n 2 ja 3 momentti laissa 985/2004 sekä 5 §:n 2 momentti laissa 562/2000, sekä

lisätään 3 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 1291/1999 ja mainitussa laissa 985/2004 uusi 4 momentti, jolloin nykyinen 4 momentti siirtyy 5 momentiksi, seuraavasti:

3 §

Hoitomuodon valinta

Sen estämättä, mitä 3 momentissa säädetään, ottovanhemmilla on oikeus lasten kotihoidon tukeen kunnes sairausvakuutuslain (1224/2004) 9 luvun 12 §:ssä säädetyn vanhempainrahakauden alkamisesta on ensimmäinen maksupäivä mukaan lukien kulunut kaksi vuotta. Edellä mainittua ottovanheman oikeutta kotihoidon tukeen ei kuitenkaan ole lapseksiottamisesta annetun lain (153/1985) 6 §:n 2 momentissa tarkoitettulla lapseksiottajalla. Lapseksiottamisesta annetun lain 25 §:n 1 kohdassa tarkoitettussa lapseksiottamisessa tuen saamisen edellytyksenä on, että lapseksiottajalle on myönnetty mainitussa lainkohdassa tarkoitettu Suomen kansainvälisten lapseksiottamisasioiden lautakunnan lupa.

4 §

Hoitoraha

Kotihoidon tuen hoitoraha on perheen yhdestä alle kolmivuotiaasta lapsesta 294,28 euroa, seuraavasta alle kolmivuotiaasta lapsesta 94,09 euroa ja kustakin muusta lapsesta 60,46 euroa kalenterikuukaudessa. Yli kolmivuotiaasta ottolapsesta hoitoraha maksetaan kuitenkin kuin alle kolmivuotiaasta. Samanaikaisesti perheessä vain yhdestä lapsesta voi saada korkeinta hoitorahaa ja vain yhdestä lapsesta toiseksi korkeinta hoitorahaa.

Yksityisen hoidon tuen hoitoraha on perheen kustakin lapsesta 137,33 euroa kalenterikuukaudessa.

5 §

Hoitolisä

Yksityisen hoidon tuen hoitolisää maksetaan perheen jokaisesta lapsesta. Hoitolisän täysi määrä on lasta kohti 134,55 euroa kalenterikuukaudessa.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta

8

20 .

Helsingissä 29 päivänä syyskuuta 2006

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Peruspalveluministeri *Liisa Hyssälä*

*Liite
Rinnakkaistekstit*

Laki

lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta 20 päivänä joulukuuta 1996 annetun lain (1128/1996) 4 §:n 2 ja 3 momentti ja 5 §:n 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 4 §:n 2 ja 3 momentti laissa 985/2004 sekä 5 §:n 2 momentti laissa 562/2000, sekä
lisätään 3 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 1291/1999 ja mainitussa laissa 985/2004 uusi 4 momentti, jolloin nykyinen 4 momentti siirtyy 5 momentiksi, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

3 §

Hoitomuodon valinta

Sen estämättä, mitä 3 momentissa säädetään, ottovanhemmilla on oikeus lasten kotihoidon tukeen kunnes sairausvakuutuslain (1224/2004) 9 luvun 12 §:ssä säädetyn vanhempainrahakauden alkamisesta on ensimmäinen maksupäivä mukaan lukien kulunut kaksi vuotta. Edellä mainittua ottovanhemman oikeutta kotihoidon tukeen ei kuitenkaan ole lapseksiottamisesta annetun lain (153/1985) 6 §:n 2 momentissa tarkoitettulla lapseksiottajalla. Lapseksiottamisesta annetun lain 25 §:n 1 kohdassa tarkoitettua lapseksiottamisessa tuen saamisen edellytyksenä on, että lapseksiottajalle on myönnetty mainitussa lainkohdassa tarkoitettu Suomen kansainvälisten lapseksiottamisasioiden lautakunnan lupa.

4 §

Hoitoraha

Kotihoidon tuen hoitoraha on perheen yhdestä alle kolmivuotiaasta lapsesta 294,28 euroa ja *kustakin* seuraavasta alle

4§

Hoitoraha

Kotihoidon tuen hoitoraha on perheen yhdestä alle kolmivuotiaasta lapsesta 294,28 euroa, seuraavasta alle kolmivuoti-

Voimassa oleva laki

kolmivuotiaasta lapsesta 84,09 euroa sekä kustakin muusta lapsesta 50,46 euroa kalenterikuukaudessa.

Yksityisen hoidon tuen hoitoraha on perheen kustakin lapsesta 137,33 euroa kalenterikuukaudessa. Sen *saaminen edellyttää, että vanhemmat tai muut huoltajat eivät perheen kenenkään lapsen osalta käytä oikeutta kotihoidon tukeen.*

5 §

Hoitolisä

Yksityisen hoidon tuen hoitolisää maksetaan perheen jokaisesta lapsesta. *Hoitolisän saaminen edellyttää, että vanhemmat tai muut huoltajat eivät käytä oikeutta kotihoidon tukeen.* Hoitolisän täysi määrä on lasta kohti 134,55 euroa kalenterikuukaudessa.

Ehdotus

aasta lapsesta 94,09 euroa ja kustakin muusta lapsesta 60,46 euroa kalenterikuukaudessa. *Yli kolmivuotiaasta ottolapsesta hoitoraha maksetaan kuitenkin kuin alle kolmivuotiaasta. Samanaikaisesti perheessä vain yhdestä lapsesta voi saada korkeinta hoitorahaa ja vain yhdestä lapsesta toiseksi korkeinta hoitorahaa.*

Yksityisen hoidon tuen hoitoraha on perheen kustakin lapsesta 137,33 euroa kalenterikuukaudessa.

5 §

Hoitolisä

Yksityisen hoidon tuen hoitolisää maksetaan perheen jokaisesta lapsesta. Hoitolisän täysi määrä on lasta kohti 134,55 euroa kalenterikuukaudessa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .